

OKRUGLI STOL
*TERMINOLOŠKI IZAZOVI I NOVI SMJEROVI
ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA
I ZNANSTVENI SKUP
E-RJEČNICI I E-LEKSIKOGRAFIJA*¹
(9., 10. i 11. svibnja 2019. u Zagrebu)

ROUND TABLE
*TERMINOLOGICAL CHALLENGES AND NEW TRENDS
IN SCIENTIFIC RESEARCH
AND SCIENTIFIC CONFERENCE
E-DICTIONARIES AND E-LEXICOGRAPHY*
(9 – 11 May 2019, Zagreb)

U organizaciji Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Znanstvenoga vijeća za antropologijska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Terminološke komisije Međunarodnoga slavističkog komiteta 9. svibnja 2019. održan je u Knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Okrugli stol *Terminološki izazovi i novi smjerovi znanstvenih istraživanja*. Skup je održan pod visokim pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Hrvatska je prvi put bila domaćin zasjedanja Terminološke komisije Međunarodnoga slavističkog komiteta i mjesto razmjene informacija i ideja o terminološkome radu članova Terminološke komisije Međunarodnoga slavističkog komiteta i članova hrvatske akademske zajednice koji se bave terminološkim radom. Na Okruglome stolu sudjelovali

¹ Ovaj je rad izrađen na istraživačkome projektu *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik* (IP-2016-06-2141), koji u cijelosti financira Hrvatska zaklada za znanost.

su članovi Terminološke komisije iz Bjelorusije, Hrvatske, Makedonije, Poljske, Rusije, Slovenije, Srbije i Ukrajine te brojni hrvatski jezikoslovci i terminolozi.

Prije održavanja Okrugloga stola okupljenima su se obratili predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti akademik Velimir Neidhardt, predsjednica Hrvatskoga slavističkog odbora prof. dr. sc. Bernardina Petrović te uime suorganizatorâ predsjednik Akademijina Znanstvenoga vijeća za antropologijska istraživanja akademik Pavao Rudan, ravnatelj Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje dr. sc. Željko Jozić i predsjednica Terminološke komisije Međunarodnoga slavističkog komiteta prof. dr. sc. Viktorija Ljudvihivna Ivaščenko. U svojim izlaganjima istaknuli su važnost terminološkoga rada, ulogu ustanova koje predstavljaju u terminološkomu radu te zaželjeli svim sudionicima uspješan rad.

Okrugli stol obuhvaćao je dva tematska bloka: *Terminološki izazovi – prikaz stanja i planovi* i *Novi međunarodni projekt: Izrada baze terminološkoga nazivlja*. U prvome bloku, kojemu su predsjedavale Viktorija Ljudvihivna Ivaščenko i Milica Mihaljević, održana su tri referata u kojima je predstavljen terminološki rad u Hrvatskoj, u prvome redu u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Siniša Runjaić predstavio je *Hrvatski terminološki portal* (2015 – danas), Bruno Nahod predstavio je terminološku bazu *Struna* (2008 – 13; 2016 – danas), a Anita Sujoldžić projekt *Hrvatsko antropološko nazivlje*, koji je izrađen u okviru *Strune* (2011). Kao dopunu navedenim izlaganjima akademik Stanko Popović predstavio je *Hrvatsko nazivlje u fizici* (2011), još jedan projekt izrađen u okviru *Strune* te istaknuo potrebu daljnjega rada na tome projektu. U stanci između prvoga i drugoga dijela sudionici Okrugloga stola posjetili su Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti i uz stručno vodstvo razgledali Bašćansku ploču, starohrvatski spomenik s početka 12. stoljeća pisan glagoljicom.

U drugome dijelu Okrugloga stola, kojemu su predsjedavali Lana Hudeček i Kristian Lewis, predsjednica Terminološke komisije Viktorija Ljudvihivna Ivaščenko izložila je planove za rad na novome projektu Komisije – projektu izrade terminološkoga nazivlja. Lana Hudeček i Milica Mihaljević izložile su rezultate rada na hrvatskome terminološkom nazivlju te predložile model obrade terminološkoga nazivlja, a Sergej Dmitrijevič Šelov predstavio je *Glossary of terms used in terminology* kao moguće polazište za izradu rječnika terminološkoga nazivlja. U raspravi su članovi Terminološke komisije iznijeli svoja iskustva u terminološkome radu, a posebno u radu na terminološkome nazivlju te ideje kako pristupiti izradi međunarodne baze terminološkoga nazivlja. Nakon Okrugloga stola održano je zasjedanje Terminološke komisije Međunarodnoga slavističkog komiteta.

U okviru istraživačkoga projekta Hrvatske zaklade za znanost *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik* u organizaciji Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Hrvatske zaklade za znanost i Sveučilišta Vern' 10. i 11. svibnja 2019. održan je u akademskome središtu Vern'a u Zagrebu međunarodni znanstveni skup *E-rječnici i e-leksikografija*. Cilj je skupa bio okupiti istraživače u području e-leksikografije iz zemlje i inozemstva te hrvatsku e-leksikografiju predstaviti široj javnosti i uvesti je u relevantne tijekomove suvremene svjetske e-leksikografije. Plenarna su izlaganja održali Stefan Engelberg (Institut für Deutsche Sprache, Mannheim; *What will we need dictionaries for (at all)? The Internet, lexicography and the primacy of the user*), Simon Krek (Center za jezikovne vire in tehnologije Univerze v Ljubljani, Ljubljana; *Dictionary Matrix vs. Matrix Dictionary (in ELEXIS)*) i Polona Gantar (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana; *Dictionary of Modern Slovene: From the Lexical Database to the Digital Dictionary Database for Slovene*). Na skupu je izlagalo stotinjak znanstvenika iz 14 država. Program skupa i knjižica sažetaka dostupni su na mrežnim stranicama skupa (Program skupa *E-rječnici i e-leksikografija* 2019).

Na otvaranju skupa okupljenima su se u ime suorganizatorâ obratili ravnatelj Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje Željko Jozić, predsjednik Uprave Sveučilišta Vern' Branko Štefanović te predsjednica Organizacijskoga odbora skupa i voditeljica projekta *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik* Lana Hudeček. U svojim izlaganjima istaknuli su važnost istaživanja u području e-leksikografije i e-leksikografskoga rada te zaželjeli svim sudionicima uspješan rad.

Rad skupa odvijao se u trima sekcijama (jezikoslovnoinformatičkoj, leksikografskoj i terminološkoj). Terminološka se sekcija održala prvoga dana skupa, 10. svibnja.

U prvome dijelu terminološke sekcije pod predsjedanjem predsjednice Terminološke komisije Međunarodnoga slavističkog komiteta Viktorije Ljudvihivne Ivaščenko i Sergeja D. Šelova održan je niz izlaganja u kojima su izlagači bili članovi Terminološke komisije Viktorija Ljudvihivna Ivaščenko (sa suizlagačima Galinom Gorbenko i Oleksandrom Kohanom: *Terminografična baza danih TERM_IN u mišslov'janskom dialozi: arhitektonika ta proektuvannja*), Vladimir Dubičinski (*Nekotorye sovremennye voprosy terminografii*), Sergej D. Šelov (*Konceptual'nyj uroven' termina: opyt formalizacii i komp'juternogo vyčislenija*) i Ekatarina Petrovna Ljubeckaja (*Perevodnoj komp'juternyj leksikon: sposoby dostiženija ekvivalentnoj sootnositel'nosti*), Vladan Jovanović i Ljubica Levuškina (*Elektronska forma rečnika SANU kao uzor za izradu rečnika srpske lingvističke terminologije*), Mateja Jemec Tomazin i Mojca Žagar Karer (*Slovenska terminološka spletišča in njihove zasnove*). U daljnjemu

radu terminološke sekcije pod predsjedanjem Mirje Jarak i Paweła Kowalskoga održana su još tri izlaganja: Biljane Lazić, Olivere Kitanović i Ivana Obradovića (*Mogućnosti retrodigitalizovanog Nemačko-srpskog rudarskog rečnika*), Mirje Jarak, Tatjane Tkalčec i Tajane Sekelj Ivančan (*Srednjovjekovna arheološka terminologija i oblikovanje ranosrednjovjekovnih pojmovnika*) te Paweła Kowalskoga (*Wielojęzyczny słownik słów kluczowych jako narzędzie cyfrowej bazy bibliograficznej z zakresu językoznawstwa slawistycznego*).

Tim je izlaganjima potvrđeno zanimanje za temu e-terminografije i njezina aktualnost, osobito u slavenskome svijetu. U plodnoj je raspravi koja je pratila sva izlaganja dominirala tema izrade višejezične baze terminološkoga nazivlja.

Zajednička je ocjena i organizatora i izlagača da je znanstveni skup *E-rječnici i e-leksikografija* doprinio razvoju ideja i rješenja izrazito propulzivne e-leksikografije i e-terminografije, a razmjena ideja i iskustava velikoga broja stručnjaka pripomoći će ostvarenju postojećih te osmišljavanju novih leksikografskih i terminografskih projekata.

Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik (IP-2016-06-2141), dostupan na:
<http://ihjj.hr/mreznik/>.

Hrvatski terminološki portal (2015 – danas), dostupan na: <http://nazivlje.hr>.

Struna (2008 – 13; 2016 – danas), dostupna na: <http://struna.ihjj.hr/>.

Hrvatsko antropološko nazivlje (2011), dostupno na:
<http://struna.ihjj.hr/browse/?pid=28>.

Hrvatsko nazivlje u fizici (2011), dostupno na: <http://struna.ihjj.hr/browse/?pid=14>.

Program skupa *E-rječnici i e-leksikografija* (2019), dostupan na:
<http://ihjj.hr/mreznik/page/e-rjecnici-i-e-leksikografija/8/>.

Lana HUDEČEK,
Milica MIHALJEVIĆ
(Zagreb, Republika Hrvatska)
Lana HUDEČEK,
Milica MIHALJEVIĆ
(Zagreb, Croatia)